

Cerceda sábese a salvo, baixo o paraguas da chimenea da central térmica, pero constatase que xa non hai froita como a que se lembra antes.

unha urbanización, e unha plantación de bosque autóctono completará o paseo da Ría no antigo solar da planta.

Cerceda

No concello de Cerceda apenas quedan espacios que se poidesen incluir nun hipotético inventario de recursos medioambientais. A presión gandeira foi e é forte, e as tres parroquias "altas" ofrecen á vista vastas pradeiras. Desto e da grande riqueza dos acuíferos de Cerceda falamos con Carmen Otero, responsable dunha parte dos temas medioambientais. O concello exténdese por duas concas distintas, e a calidade das suas augas favorece a riqueza piscícola. Están en marcha varios proxectos, de realización dun mapa de recursos, de recuperación forestal e de limpeza e rexeneración de cauces. Preténdese que estes proxectos os leven adiante obxectores de conciencia, pero ainda non chegou o primeiro.

É inevitable falar da Mina, con maiúsculas. Gran parte do terreo da parroquia de Encrobas desapareceu tragada pola enorme boca da mina de Lignitos de Meirama, esa mesma boca que en breve se tragará outra polémica aldea. A mina atopou unha falla no granito que non estaba prevista, e hai que ampliar o perímetro se non se quere que os taludes caigan por si sós calquer dia, con casas e igrexa incluídas.

Carmen enfoca o medio ambiente dende a sua responsabilidade, a sanidade. As cuestións entendidas como políticas coordinadas directamente o alcalde, con quen tamén falamos. Sobre a Central Térmica non hai moita preocupación. O Concello está ao tanto dos informes periódicos que elabora unha empresa de control dependente da propia FENOSA sobre os niveles de inmisión dos contaminantes potenciais que saen pola chimenea de Meirama. Sábense a salvo, baixo o paraguas da propia chimenea, non se reconoce

a existencia de danos graves dentro do termo municipal, pero si se constata que xa non hai froita como a que se lembra antes da central. O problema pode existir, en calquier caso, para outros concellos. Sen embargo, os problemas coas cinzas son considerados reais ainda que episódicos.

Á escombreira van parar as 5.000 toneladas de cinza diarias, misturadas coa escoria. A superficie útil das escombreiras está agotada, e agora medran en altura. Un río tivo que ser desviado para afianzar estes depósitos que pouco a pouco dan lugar a novas formas da paisaxe.

Outro tema estrela, onde o alcalde se despacha a gusto é o da incineradora. Xa esá firmado o convénio para a instalación da "planta de reciclaxe, fábrica de combustible e almacenamento", onde se establecen as contrapartidas que recibirá o Concello. O plan de R.S.U. da Xunta non se ve aquí con malos ollos, e as valoracións son positivas: "É unha solución tecnicamente ben buscada, e aporta o interés

de ser unha solución global. Agora ben, o importante é Reciclar". De momento, xa está escolido o emplazamento do almacén de combustible. Este combustible estará constituido pola basura de non se sabe ainda que parte de Galicia, e esperará aproximadamente tres anos antes de poder ser queimado, cando se construa a incineradora. Curiosamente para o alcalde, é o almacén mais que a planta, o que levantou mais polémica entre os veciños e os non tan veciños.

A Televisión Municipal é un dos medios usados nas campañas de difusión e educación ambiental. Como prova desto, fumos invitados e entrevistados antes de despedirnos de Cerceda nun dia gris e húmedo, ollando no espello retrovisor como a punta da chimenea de Meirama se agachaba entre as nubes mais baiñas, quizais para non vernos.

A Central térmica de Meirama domina unha vasta comarca onde predomina a agricultura e gandeira, coa que a miúdo entra en contradicción.

AS SETAS FROITOS DO OUTONO

Os comedores de cogumelos están a proliferar como as propias setas en outono; que haber hainas de saibos esquisitos. Pero, un respecto, porque a lenda negra que pesa sobre elas está en parte xustificada: hainas mortais ou cando menos tóxicas. E isto sumado as propiedades alucinóxenas de algunas pode explicar os apelativos que se lles viña adicando en distintas zonas do país: pan de cobra, pan de lobo, pan de sapo, paraugas de sapo,... O certo é que, unha vez que se coñecen, se preparan e se comen, algumas poden pasar a ser "pan de anxos".... Un "pan" rico en proteínas, vitaminas, sales minerais,... Pero, como non hai "recetas" para distinguir unhas de outras hai que aprender a coñecelas. E, ademais dos libros, convén comelas na compañía de expertos/as e sempre ser prudentes: en caso de dúbida, rexeitalas.

De todos os xeitos, se coman ou non, paga a pena adicar algúns tempo a disfrutar das súas variadas formas, modos de vida, olores, esporas,... E así entender que constitúan un reino a parte, o Reino Fungi; e o importante papel que xogan nos ecosistemas; e as preferencias por uns ou outros medios (piñeira, prados,...),... e tantas e tantas cousas que se agochan no mundo das Setas. Estamos no tempo delas: non o deixes pasar. ■

Macro Lepiota PROCERA

ZEPEDA, Chupón, PAN DE COÑECA,

CARNE BRANCA

CACHOTES

LEPIOTA MARRÓN

COÑACOS MARRÓN

COMO CASE TADÍA, COMO SON NOVAS SON MÁS SABOROSAS.

MÍO! HOI CONFUNDIR AS NOVAS CASAS PEQUEÑAS; HOI "LEPIOTAS" COÑACAS QUE SON DOUTRA ESPECIE E PODEN SER VELEZOSAS

ATA 30 CM

MÍO! ESOLO PODE SE COMER

LÁMINAS BLANCAS, LIBRES

O ANEL ESTÁRÁ PÓDO DE

PATOMELAS

O PÉ E MÁS GORDO POR ABBAIO - NON SE COMER

Consellos para ir ás setas

LEVAR:

- UN CAXATO OU UN PAU PARA REBUSCAR NO CHAN
- UNHA NAVALLA PARA CORTAR E LIMPAR AS SETAS
- UN CESTO DE VÍMBIOS PARA TRANSPORTALAS

PARA QUE SIGAN SAINDO SETAS CORTAR POLO PÉ AS CONÉCIDAS - NON ARRÍNCALAS

RECOLLER só OS EXEMPLARES EN BOAS CONDIÇÕES: DEIXAR OS VELLOS OU CON VERMES PARA QUE SOSTEN TODAS AS ESPORAS.

Coprinus comatus

REMATE AMARELADO

SOMBREIRO EN FORMA DE CAMPÁ ALTA E ESTREITA. BRANCO, CON MEGIAS PARDOS-AMARELAS

PE BRANCO, SEPARABLE DO SOMBREIRO

DASE EN ESCONDIDOS, BEIRAS DE CAMÍOS,... SEMPRE A PROCURA DE CAL.

CO TEMPO AS BEIRAS TÓRNANSE ROSA E LOGO NEGROS

ANEL CADUCO

O SOMBREIRO AGADA DESFACÉNDENSE EN TINTA NEGRA

ESPECIE INCONFUNDIBLE E DE DELICADO SABOR. COMENSE SE OS SOMBREIROS DAS XOVES DE CARNE BRANCA E TENRA, MÁIS APRECIADA PARA CREMAS.

ALGÚNS LIBROS SOBRE SETAS

Setas ou cogumelos de Galicia. Descripción e receitas para a boa cociña.

M. Castro e L. Freire
Edicións Xerais de Galicia
(Col. Montes e Fontes)
Vigo, 1993 (2^aed)
289 páxinas

212 especies descritas, 173 comestibles; con fotos á cor. 54 recetas de cociña.
Ampliada e mellorada a obra dos mesmos autores
Guía das setas ou cogumelos comestibles de Galicia (1982). Moi recomendable.

Fungos e cogumelos de Galicia

Ch. Gómez e A. Franco
Bahía Edicións (Guías didácticas).
A Coruña, 1992.
75 páxinas.
Unha guía para poder utilizar nas aulas. Con 40 diapositivas

Hongos de nuestros campos y bosques

F. de Diego Calonge
Icona
Madrid 1975
388 páxinas
Describe unhas 100 especies, con fotografías á cor

Los hongos de Europa

C.A. Bauer
Omega
Barcelona, 1982
472 páxinas
Fotografías á cor e láminas de Giacomo Bredasola. A obra orixinal procede de Italia

Guía de los hongos de Europa

Bruno Cettto
Omega
Barcelona, 1987
Catro tomos dunhas 600 páxinas cada un. 1700 especies descritas con fotografías á cor. A obra orixinal tamén procede de Italia

Las Setas. Manual práctico para el aficionado

R. Mendaza e G. Díaz
Grupo de Empresa Iberduero. Sección de Micología
Bilbao, 1981
389 páxinas
Consellos prácticos para o aficionado, cultivo, conservación, recetas culinarias,...
Fotografías á cor e descrip-

ción de 200 especies. Moi útil, pero difícil de conseguir.

El Cárabo nº1: Setas

Madrid, 1982
36 páxinas
Identificación, propiedades e usos das setas, con debuxos significativos e comentarios inxeniosos. Moi recomendable, particularmente para os máis novos

Setas

E. Garnweidner
Everest (Guía de la Naturaleza Everest)
León, 1990 (5^aed)
78 páxinas
De pequeno tamaño (15X9) e protexida con sobrecubierta de plástico. De fácil manexo no campo. Con 70 fotografías á cor. ■

DISFRUTA
DA PAISAXE
EN TERRAS
DO NEIRA
CONCELLO DE
BARALLA

